

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

1 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

Foton: Ånge kommun, U Ullstein

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

2 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

Se även temahäfte 15 Höga naturvärden, temahäfte 18 Höga kulturvärden, temahäfte 17 Sjöar och vattendrag samt temahäfte 9 Näringsliv

Innehåll	sida
Kommunala skäl för arbete med skogsbruk, skogsnäring, skog	2
Kommunala mål	3
Skogsbruket, skogsmarken i översiktsplanen	4
Kommunala åtgärder i översiktsplaneringen	6
Beskrivning av skogsbruk, skogsnäring inom kommunen	7
Definitioner	9
Aktuell lagstiftning, bestämmelser	9
Nationella och regionala riktlinjer av vikt	9
Ansvarsfördelning i översiktsplaneringen	17
Förverkligande, uppföljning	17
Planeringsunderlag	17
Årlig ajourhållning	18

Kommunala skäl för arbete med skogsbruk

Skogen, skogsnäringen och kommunen

Kommunen har idag många skäl att engagera sig i skogsnäringen, som bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling både ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

Kommunen har en självklar roll i ett allsidigt utvecklingsarbete för kommuninvånarnas bästa vad avser bland annat arbete, näringslivsutveckling, rekreation och friluftsliv, boende, miljö med mera. Skogsbruket påverkar en rad viktiga kommunala och regionala mål för miljö, sysselsättning, energiförsörjning mm.

Kommunen och näringslivsarbetet ; Ånge kommuns och alla andra kommuners arbetsuppgifter kan indelas i tre delar

-myndighetsutövning

-serviceproduktion

-ledning och utveckling

Ser vi närmare på uppgiften att *leda och utveckla kommunen* består den av att

-utveckla kommunen som organisation

-*utveckla alla sektorer som ryms inom kommunen som geografiskt område*

I arbetsfältet utveckling ingår det kontinuerliga näringslivsarbetet, som idag utgår från en bred dialog med företagsgrupper och enskilda företagare . Huvuddragen i den framtida näringslivsstrategin finns i ett näringslivsprogram antaget av Kommunfullmäktige 2000-06-19.

Under det senaste seklet har skogsnäringen haft en avgörande roll för sysselsättning och försörjning i speciellt våra trakter. De senaste årtiondena har dock den maskinella utvecklingen minskat antalet direkt verksamma i skogsbruket och skogens betydelse som basnäring har därmed minskat i ett lokalt perspektiv. Skogen och skogsnäringen har dock fortfarande en stor betydelse för den lokala ekonomin och sysselsättningen. Näringen kommer även fortsättningsvis att ha en viktig roll i den lokala näringslivsutvecklingen. Kommunen anser att Skog och Trä är en viktig bas och en framtidsfaktor. En fokusering mer på skogen och skogsnäringen som resurs för ekonomi, sysselsättning och utveckling inom vår kommun ligger åter i tiden.

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

3 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

Frågan är hur de skogliga resurserna ska nyttjas för att de skall kunna bidra på bästa sätt till en långsiktig och hållbar utveckling i vår kommun? I vilka frågor kan kommunen stötta och samverka med skogsbruket och övrig skogsnäring?

Kommunen och miljöarbetet, friluftsliv mm

Kommunen har även en självklar roll i ett allsidigt miljöarbete. Det kommer i framtiden i stor grad att handla om de regionala miljökvalitetsmålen mm. Kommunens roll vad gäller skogen specifikt och naturvårdsarbetet inklusive bevarandebestånden bör specificeras samt kopplas till en kommunal helhetssyn på skogliga frågor där både näringslivsaspekt och miljöaspekt vägs samman.

Kommunen och skogens sociala värden

Skogens sociala värden har alltmer fått en betydelse för invånarnas och besökarnas välbefinnande.

Ämnesfältet är ganska nytt och kan innehålla bland annat följande; skogens egenvärde skogens betydelse som levande natur, som naturresurs, för upplevelseturism, som kulturmiljö, som lekmiljö, som rekreationsmiljö, som friskvårds- och rehabiliteringsmiljö, som inspirationskälla, för estetiska värden, som fostrare, för boendemiljön, för lokalsamhället mm.

Kommunala mål

Erbjuda en dialog med skogsbruk och skogsindustri med syfte att;

- utbyta kunskap och beskriva skogsnäringens betydelse för hela kommunen samt
- söka samarbetsmöjligheter, diskutera hur kommunen förhoppningsvis skall kunna medverka till ökade aktiviteter inom skogsbruk och vidareförädling .
- förtydliga kommunens ambitioner vad gäller arbete med skogligt anknutna frågor kopplat till planerings- och miljö samt näringslivsarbete
- fortsätta verka för en bättre vägstandard, bärighet
- uppmärksamma skogens sociala värden och dess möjligheter
- kommunen konstaterar även att möjligheten att utöva jakt, både älgjakt och småviltjakt, har stor betydelse för kommunens invånare sett som livskvalitet.

Mål för förbättring av vägar bärighet, tjälsäkring se temahäfte 8 Infrastruktur mm. Övergripande näringslivsfrågor se temahäfte 9 Näringsliv.

I det pågående arbetet med en ny översiktsplan stärka verktygen för samarbete och utveckling inom kommunen.

Med detta temahäfte som grund öka kunskaperna och förståelsen inom kommunstyrelsen samt de kommunala nämnderna för skogsbrukets betydelse samt för det allsidiga miljöarbete som bedrivs.

Målen diskuteras och fördjupas kontinuerligt.

Kommunen tar årligen fram en **Framtidsstrategi med treårsbudget** i vilken utarbetas inriktningsmål och effektmål för kommunstyrelsen och nämnderna.

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

4 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

Skogsbruk, skogsmark i översiktsplanen

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark- och vatten.

Det är planeringens uppgift att bla;
-främja goda miljöförhållanden och en i långsiktigt god hushållning med mark- och vattenområden, energi och råvaror
-främja en från social synpunkt god livsmiljö
-medverka till en ändamålsenlig struktur av bebyggelse, grönområden, kommunikationsleder och andra anläggningar.

Områden med särskilda värden och kvaliteter ska skyddas exempelvis oexploaterade större områden med höga naturvärden, höga kulturvärden, höga friluftsvärden samt ekologiskt känsliga områden.

Även områden med resurser som är lämpliga att nyttja för olika ändamål kan åtnjuta ett skydd exempelvis skogsmark för skogsbruket.

Andra områden kan åtnjuta ett skydd för uttag av mineraler och andra värdefulla ämnen eller för infrastrukturanläggningar av vikt. Dessutom har riksintressen lagts fast för vissa större områden med höga natur- och kulturvärden som skall skyddas mot ingrepp.

Varje kommun skall ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen skall ge vägledning för beslut om användning av mark- och vattenområden samt om hur den bebyggda miljön skall utvecklas och bevaras.

Kommunen skall i översiktsplanen redovisa områden av riksintresse och ange hur riksintresset ska tillgodoses i samhällsplaneringen.

Kommunen väljer för avsnittet skog att tydliggöra översiktsplanens syfte med den planering av mark- och vattenanvändning som berör skogsbruket. Skogsbruket är en areell näring som i översiktsplaneringen även utgör ett allmänt intresse.

Kommunen redogör vidare för sin syn på mark- och vattenanvändningen.

- Kommunen har ansvar för skogsbruksintressena i den form som regleras i plan och bygglagen för den kommunala översiktsplaneringen. Kommunen konstaterar att skogsbruk är av nationell betydelse och att skogsmark som har betydelse för skogsnäringen så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk enligt Miljöbalken.

Skogsmark redovisas dock ej som riksintresse enligt Miljöbalken.

(Orsaken till detta är troligen att Plan – och bygglagens princip om kommunalt planeringsansvar i praktiken då skulle utgå)

Skogsbruk som nationell näring bör dock ej ges mindre värde än de näringar och intressen som ges ställning som riksintresse i miljöbalken.

För att skogsbruk skall kunna bedrivas krävs att det kan bedrivas även inom områden där andra intressen klassificeras som riksintresse enligt miljöbalken. Inom dessa områden reglerar länsstyrelsen och

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

5 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

skogsvårdstyrelsen möjligheterna till ex föryngringsavverkning.

- **Skogsbrukets verksamheter regleras av skogsvårdslagen och miljöbalken.** Skogen är en nationell tillgång som skall skötas så att den uthålligt ger en god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden behålls. Vid skötseln skall hänsyn tas till andra allmänna intressen.
- Skogsbruket är en viktig basnäring i kommunen. Det är den dominerande formen av markanvändning och bedrivs på större delen av kommunens yta. Det är därför av stor vikt att ett rationellt skogsbruk ej försvåras vid ;
-övergripande kommunal planering, (kommunen eftersträvar en balans mellan produktion och miljö)
-etablering av anläggningar, bebyggelse, aktiviteter mm
- I de allra flesta fall är det möjligt att förena skogsbruket med andra allmänna intressen.
- En stor del av länets kända höga naturvärden finns idag på skogsmark inom vår kommun.
Se vidare avsnitt temahäfte 15 Höga naturvärden.
I ett länsperspektiv är stora arealer skog redan formellt skyddade i form av naturreservat, biotopskydd mm.
Kommunen anser att det är av stor vikt att samhällets fortsatta naturvårdsarbete sker långsiktigt och inriktas på främst bristbiotoper och ekologiskt känsliga områden och att det finns riktlinjer för en balans mellan bevarande och produktion/användning. Det finns framtida risker med att alltför stora arealer formellt bevaras eller ges

begränsad möjlighet till ett rationellt skogsbruk . Vid obalans drabbas bland annat våra lokala skogsentreprenörer.

Kommunens roll i ett övergripande naturvårdsarbete måste tydliggöras i en diskussion och tillsammans med främst länsstyrelsen. Kommunen ser positivt på att få delta i en årlig samling där nuläge samt planer för det fortsatta arbetet med bevarande redovisas.

Detta för att öka kunskaperna om miljöarbetet inom kommunen samt förbättra det egna kunskapsläget och nå en större delaktighet.

- Kommunens rekommendation innebär fortsatt pågående markanvändning på all skogsmark med hänsyn enligt gällande lagstiftning och riktlinjer, vilket innebär generell naturvårdshänsyn vid alla aktiviteter samt speciellt hänsynstagande eller bevarande inom Riksintressen, Natura 2000 områden, länsstyrelsens naturvårdsobjekt, nyckelbiotoper, objekt med höga naturvärden, sumpskogar, biotopskydd, naturreservat, område med naturvårdsavtal, samt formellt bevarande via en långsiktigt plan för biotopskydd och naturreservat.

Även områden med höga kulturvärden och fornlämningar brukas med hänsyn/bevarande enligt lagstiftning. (Ovanstående höga naturvärden redovisas i Temahäfte Höga naturvärden) (Höga kulturvärden redovisas i Temahäfte Höga kulturvärden)

- Kommunen kan i översiktsplanen

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

6 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

Ånge var näringen rekommenderas ta särskild hänsyn till andra allmänna intressen. Det kan gälla områden som är av sådan lokal betydelse att samråd önskas för skötsel av skogen. Exempel på sådana möjliga områden kan vara tätortsnära skogar nära bebyggelse och skogar av speciell skönhet... Speciell hänsyn kan innebära att det krävs civilrättsliga avtal som ersätter markägaren utöver vad den skogliga lagstiftningen ger grund för.

Skogsbrukets verksamheter bedöms ej idag medföra sådana konsekvenser att kommunen föreslår särskilda samråd inom i planen utpekade områden. (Möjlighet enl Skogsvårdsförordningen 1993:1096)

Kommunen ser under planperioden positivt på initiativ från skogsägare som informerar om planerade förnygringsavverkningar som skall ske i direkt anslutning till tätorter och byar.

- Skogsmark invid turistanläggningar se rekommendation om ömsesidig dialog se temahäfte 12 Turism

Vid alla aktiviteter som berör mark- och vatten skall hänsyn tas till objektets status och för åtgärden, aktiviteten gällande lagstiftning.

Avvägning mellan allmänna intressen sker genom att beakta översiktsplanens målsättningar och fakta för varje berört område.

Kommunala åtgärder i översiktsplaneringen

En ny fokusering på skogen och skogsnäringen som framtidsfaktor.

Erbjuda en dialog med skogsbruk, skogsnäring; Tillsammans med näringen utreda och beskriva skogsbrukets betydelse inom kommunen i stort och för övrigt näringsliv.

Tillsammans med näringen lyfta fram skogsbrukets allsidiga utvecklingsmöjligheter och söka samarbetsmöjligheter.

Verka för vidareförädling av råvaran. Följa skogsbrukets bevarande av höga natur- och kulturvärden.

Regeringen har tillställt riksdagen en skrivelse om en samlad naturvårdspolitik. I skrivelsen betonas bla vikten av att arbeta lokalt och eftersträva delaktighet i naturvårdsarbetet.

Kommunen föreslås få en viktigare roll i detta arbete. Det är av vikt att följa detta förslag och dess inverkan på det kommunala arbetet.

Följa samhällsdiskussionen om skogens sociala värden samt vidare diskutera möjligheter till besöks- och upplevelseturism.

Ständig förbättring av kommunens GIS. Kartbasens lägesbundna informationsuppgifter uppdateras kontinuerligt. Dessutom vidareutvecklas kartprodukterna för allmän användning.

Kommunala åtgärder i översiktsplaneringen tas årligen fram i samband med den årliga kompletteringen/ajourhållningen för att bidra aktivt till utvecklings- och planeringsarbetet.

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

7 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

Skogsbruk inom Ånge kommun

Källa SVS Mellannorrland Ånge distrikt:

Landareal 306 500 ha

Produktiv skogsmarksareal 256 000 ha

Skogsmarksareal fördelad på ägarekategorier

Privata skogsägare: 100 000 ha

Bolag - SCA 110 000 ha
- Sveaskog 20000 ha
- Holmen skog 10 000 ha

Övriga 10 000 ha

Under ett flertal år har föryngringsavverkningarna inom det geografiska området Ånge kommun omfattat för stora arealer i ett långsiktigt hållbart perspektiv. Visserligen är andelen gammal skog fortfarande någorlunda hög, men skog i mellanåldrarna saknas. Fortsätter föryngringsavverkningarna i samma årliga takt kommer det att bli brist på avverkningsskogen. För att även i fortsättningen kunna få fram en stor avverkningsvolym så måste gallringsandelen öka och andelen föryngringsavverkning minska. Bolagen har redan övergått till att hämta en stor del av virkesuttaget i omfattande gallringar. För att säkra de framtida avverkningsmöjligheterna inom kommunen krävs det att även det privata skogsbruket under närmaste 10 åren startar upp en omfattande gallringsverksamhet.

Skogsvården lägger grunden för framtidens skogar

Arealen skogsvård som behöver åtgärdas (via markberedning, och skogsodling plantering, eller

skogsodling sådd, eller naturlig föryngring) är direkt beroende av hur stora arealer som föryngringsavverkas. Av biologiska skäl bör nästan all mark markberedas. En ökning av markberedningen är en angelägen skogsvårdande åtgärd främst på privat mark.

Den dominerande metoden för skogsodling är plantering. Skogsmark som kan lämpa sig för naturlig föryngring med ex fröträd är i vår kommun ca 20%. Trots detta används denna metod på 35 % av den privata mark en. Detta innebär ej godkända föryngringar och brister i de framtida skogsbestånden.

Ungskogsröjningen

Röjningen syftar till att öka tillväxten på de kvarvarande träden och gynna de kvalitativt bättre träden. Röjning ger grövre medeldimensioner i beståndet, lägre avverkningskostnader och högre avverkningsnetto.

Röjning är en av de viktigaste skogsvårdande åtgärderna. I och med att större volymer virke måste tas ut i gallringar så är röjningen mycket viktig för ekonomin i dessa.

Inom privatskogsbruket i Västernorrland behöver röjningen öka avsevärt, men här är situationen inom vår kommun mycket glädjande. 1,2% av den produktiva arealen har under de senare åren röjts inom privatskogsbruket- målet inom länet har satts till 1 % -vilket ger de privata skogsägarna goda förutsättningar för framtiden. Den stora röjningsarealen beror bland annat på en aktiv och ny rådgivning baserad på satellitbilder som drivits av SVS Ånge distrikt.

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

8 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

Följande fakta saknas till stor del idag och ingår i det framtida arbetet

Antal sysselsatta inom direkt skogsbruk

Antal sysselsatta inom skogsindustrin, vidareförädling

Beskrivning av skogsindustrin inom kommunen

Skogsnärings betydelse för övrigt lokalt näringsliv

Kartor och tabeller som beskriver kända höga naturvärden inom kommunen

och definitioner av dessa begrepp

Se temahäfte 15 Höga naturvärden inkluderade ; riksintressen , Natura 2000, länsstyrelsens naturvårdsobjekt, nyckelbiotoper, objekt med höga naturvärden, sumpskogar, naturvårdsavtal, biotopskydd och naturreservat.

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

9 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

Definitioner, begrepp

Skogsmark

Mark som enligt Skogsvårdslagen är lämplig för virkesproduktion och som inte i väsentlig utsträckning används för annat ändamål. Mark anses lämplig för virkesproduktion om den kan producera minst 1 skogskubikmeter per hektar och år. Är idealboniteten lägre hänförs marken till impediment.

Skogsbruk

Verksamhet där skog utnyttjas för produktion av virke för efterföljande bearbetning och användning.

Skogsnäring

Benämning för skogsbruk och skogsindustri sammantagna.

Skogsindustri

Samlande benämning på industrigrenar med produkter från skogen- huvudsakligen virke- som bas. Till skogsindustrin räknas trävaruindustrin med sågverk, trähusfabriker, snickerifabriker, träskivefabriker, trämöbelfabriker samt pappersmasse-, pappers- och pappersvaruindustrier.

Skogens sociala värden

Skogens sociala värden kan definieras som; de värden som bidrar till det stora flertalets välfärd förutom de värden som skogens virkesproduktion och skogens betydelse för den biologiska mångfalden genererar.

Skogens sociala värden kan vara; skogens egenvärde, betydelsen som levande natur, betydelsen för upplevelseturism, plats för rekreation mm.

§Aktuell lagstiftning, bestämmelser

Följande lagar är aktuella vid planens antagande:

Plan- och bygglagen SFS 1987:10

Miljöbalken SFS 1998:808

Skogsvårdslagen SFS 1979:429 uppdaterad tom SFS 2002:614

Skogsvårdsförordningen 1993:1096

Skogsvårdsstyrelsen skall samråda med kommunen i frågor av särskild vikt med hänsyn till de lokala förhållandena (Förordning 1998:1540)

Fullständig lagtext se www.riksdagen.se

Skogscertifiering

ALLMÄNT;

En skogsägare som certifierar sitt skogsbruk förbinder sig att sköta skogen enligt vissa krav. Certifiering är frivillig.

Nationella och regionala riktlinjer av vikt

Skogspolitiska målen

Källa: Gällande skogspolitiken beslutad av riksdagen 1993

Kännetecknas av två jämställda mål ett miljömål och ett produktionsmål:

Produktionsmålet;

Skogen och skogsmarken skall utnyttjas effektivt och ansvarsfullt så att den ger en uthålligt god avkastning. Skogsproduktionens inriktning skall ge handlingsfrihet i fråga om användningen av vad skogen producerar.

Miljömålet;

Skogsmarkens naturgivna produktionsförmåga skall bevaras. En biologisk mångfald och genetisk variation i skogen skall säkras. Skogen skall brukas så att växt- och djurarter som naturligt hör hemma i skogen ges förutsättningar att fortleva under naturliga betingelser och i livskraftiga bestånd. Hotade arter och naturtyper skall skyddas. Skogens kulturmiljövärden skall värnas

De skogliga sektorsmålen utgör en uttolkning av den statliga skogspolitiken och har fastställts av Skogsstyrelsen 2004.

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

10 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

De inkluderar det nationella miljö kvalitetsmålet
Levande skogar

Utdrag ur

Målen är ännu inte helt kompletta. Det saknas målformuleringar för två viktiga områden, "skog/vilt-balansen" och "nyckelbiotoper". Skogsstyrelsen avser att komplettera målen på dessa punkter under år 2004. Sektorsmålen är ett resultat av en omfattande beredningsprocess i det nationella skogliga sektorsråd som SKS har inbjudit skogliga intressenter med bred representation att medverka i. Syftet med beredningen har varit att inom de skogs- och miljöpolitiska ramarna uppnå en så väl balanserad och accepterad uttolkning av statens politik som möjligt. Syftet har också varit att uppnå en bred förankring och därigenom få ökad kraft bakom förverkligandet av målen.

Långsiktig målbild

Målbilden är en tolkning av vad de övergripande skogliga målen innebär på sikt. I några fall är målbilden redan nådd. För vissa andra kan målbilden förverkligas först på mycket lång sikt, kanske någon skogs generation.

Samspel i nyttjandet

Skogen brukas så att den hållbart producerar en mångfald av värden över hela landet. Markägare och andra verksamma inom skogsbruket, renskötare, jägare, skogsvandrare, turistföretag och andra som nyttjar skogen har en förståelse för varandras behov och samspelar i nyttjandet.

God tillgång på värdefull skogsråvara

Den naturgivna produktionsförmågan skyddas genom att skogsbruksåtgärderna är anpassade till ståndorten och genom att skogsekosystemens naturliga funktioner och processer upprätthålls. Skogen brukas så att den ger en uthålligt hög avverkningsnivå och en god ekonomisk avkastning i hela landet. Tillgången på efterfrågade sortiment är god. Virkets egenskaper medger användning för många olika ändamål. Skogsbruket utvecklas kontinuerligt och bedrivs effektivt och miljövänligt.

I skogsskötseln används naturlig förnygring på marker där denna metod är lämplig. Frö och plantor har egenskaper som ger en lämplig kombination av genetisk variation, tålighet och produktivitet. Förnygringarna har en täthet, kvalitet och trädslagsammansättning som

tillvaratar markens förmåga till hög produktion av virke för olika ändamål. Røjning och gallring utförs så att den möjliga produktionen av värdefullt virke tas tillvara i hög utsträckning. Skador på växande skog till följd av insekter, svampar, vind, snö och vilt är begränsade genom kunskapsbaserade skötselåtgärder och anpassade storlekar på viltstammarna. Skogen brukas och bidrar till ett samhälle med begränsad klimatpåverkan. Detta innebär främst en förmåga att leverera förnybar energi, trä och andra råvaror som inte medför nettoutsläpp av växthusgaser.

Rik skogsmiljö

De fysikaliska, hydrologiska och kemiska förhållandena i mark och vatten medger en naturlig förekomst av växter och djur och bidrar inte till hälsofarlig anrikning i näringskedjan. Skogslandskapet inrymmer livsmiljöer för naturligt förekommande skogslevande arter så att dessa fortlever i livskraftiga populationer. En väl utvecklad hänsynsnivå i det vanliga skogsbruket ger utrymme för en mångfald av livsmiljöer genom att värna vattenmiljöerna och medge en god tillgång på stående och liggande död ved, gamla och grova träd av olika arter, brynzoner och buskvegetation. En del arter förekommer främst i urskogsartade skogar som inte brukas. Andra arter återfinns i skogar som sköts och avverkas på ett i hög grad anpassat sätt, exempelvis genom ett kontinuerligt bibehållet trädskikt. Förekomsten av ädellövskog och annan lövskog är tillräcklig för att medge naturlig regional utbredning av lövträdsberoende arter. Skogar med stor ålders- och/eller trädslagsblandning och med brandpåverkan förekommer över hela landet. Skogsbilvägnätet är utformat så att dess negativa inverkan på naturmiljön är begränsad. Främmande arter och genetiskt modifierade organismer som kan hota den biologiska mångfalden introduceras inte. Bekämpningsmedel används endast om de är selektivt verkande och hanteras så att de är ofarliga för människan och miljön.

Sociala och kulturella värden

Skogsbruket tar hänsyn till människors olika former av användning och nyttjande av skogen inom ramen för allemansrätten och medverkar till att tillgängligheten för människors vistelse i skogen är god. Värdefulla kulturminnen och kulturmiljöer bevaras och synliggörs. Skogen inbjuder till besök och socialt nyttjande av skilda slag för såväl närboende som långväga

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

11 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

gäster. Genom att skogslandskapets skönhetsvärden och dess tillgänglighet för friluftsliv och turism värnas ges allemansrätten ett stort värde och skogens potentiella betydelse för människors välbefinnande tas tillvara.

Kortsiktiga mål

Totalt innehåller sektorsmålen 14 kortsiktiga mål. Målen har indelats i tre grupper.
-God tillgång på värdefull skogsråvara
-Rik skogsmiljö
-Mångbruk och sociala värden.

God tillgång på värdefull skogsråvara

- **Skogsmarkens naturgivna produktionsförmåga**

Senast år 2010 finns riktlinjer för hur skogsmarkens naturgivna produktionsförmåga ska bevaras som inkluderar en balanserad tillgång på näring och anpassningar i skogsskötseln.

Kunskapen om hur skogliga åtgärder och annan mänsklig påverkan inverkar på de olika faktorer som bidrar till markens produktionsförmåga har fortsatt att utvecklas starkt även under senare år. För att kunna ställa samman riktlinjer för hur den naturgivna produktionsförmågan ska bevaras krävs dels en tydlig definition av innebörden i denna mening, dels en utvecklad syn på gammal och ny kunskap kring skogsbrukets inverkan.

- **Föryngringar**

Under perioden 2004 t.o.m. år 2010 skall andelen undermåliga föryngringar halveras jämfört med perioden 1999 – 2001. Senast år 2010 skall minst 90 % av de naturliga föryngringarna vara lokaliserade till ståndorter med lämpliga förutsättningar, ha tillräckligt många fröträd och få erforderlig markbehandling.

Med undermåliga föryngringar avses sådana som inte uppfyller skogsvårdslagets krav på antal huvudplanter och luckighet vid senaste tidpunkt för hjälpplantering. Under perioden 1999 – 2001 var 26% av den föryngrade arealen undermålig.

- **Röjningar**

År 2010 är arealen som bedöms ha akut röjningsbehov mindre än 700 000 ha.

Målet uppskattas innebära en genomsnittlig årlig röjd areal (mätt på bestånds nivå) på 390

000 ha om man röjer försiktigare som nu och ca 345 000 ha om man återgår till en något hårdare "engångsröjning" på de flesta objekt

- **Skog/vilt-balansen**

Ej klart. En målformulering kommer att tas fram under år 2004.

Rik skogsmiljö

- **Långsiktigt skydd av skogsmark.**

Ytterligare 900 000 ha skyddsvärd skogsmark skall undantas från skogsproduktion till år 2010.

Målet är identiskt med delmål 1 inom Levande skogar.

Av de 900 000 ha ska 320 000 ha skyddas som naturreservat, 30 000 ha som biotopskydd, och 50 000 skyddas genom naturvårdsavtal. Utöver dessa satsningar från staten är målet att skogsbruket frivilligt avsätter ytterligare minst 500 000 ha skogsmark.

Samtliga dessa mål utgår från situationen 1998. Då fanns 230 000 ha frivilligt avsatt skogsmark. Målet för frivilligt avsatt skogsmark år 2010 är därför minst 730 000 ha skyddsvärd skogsmark. Inom ramen för målarealen bör de frivilliga avsättningarna vara relativt jämt fördelade mellan ägarkategorierna.

Med frivillig avsättning avses: minst 0,5 ha frivilligt avsatt (sparad) sammanhängande produktiv skogsmark där skogsbruk och andra åtgärder som kan skada områdets natur- och kulturvärden inte ska utföras.

Med "frivilligt" menas att markägaren själv har fattat beslut om att spara området. Det är således inte en följd av något myndighetsbeslut eller formellt avtal och ingen ersättning har betalats. Mark som omfattas av naturreservat, biotopskydd eller naturvårdsavtal medräknas inte. Samma sak gäller impediment eller andra ägoslag än skog. Frivilliga avsättningar kan mycket väl skötas aktivt, men skötseln ska då utföras så att områdets natur-, kultur- eller andra värden bevaras eller stärks.

- **Nyckelbiotoper**

Ej klart. En målformulering kommer att tas fram under år 2004.

- **Död ved.**

Till år 2010 skall mängden hård död ved öka med minst 40 % i hela landet och med avsevärt mer i områden där den biologiska mångfalden är särskilt hotad.

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

12 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

Med hård död ved avses stående och liggande död ved, minst 100 mm grov, där stammen har en hård mantelyta och består till minst 90 % av hård ved. Stammen är mycket lite påverkad av vednedbrytande organismer.

- **Gammal skog, äldre lövrik skog och föryngringar med lövskog**

Till år 2010 skall:

Arealen äldre lövrik skog öka med minst 10%

Arealen gammal skog öka med minst 5%

Arealen mark föryngrad med lövskog öka.

Målet utgör en del av delmål 2 inom Levande skogar.

Målet avser enbart produktiv skogsmark, alltså inte skog inom reservat och utgår från situationen 1998.

Med äldre lövrik skog avses:

Skog där den grundtyvägda medelålder är minst 80 år i norra Sverige (Norrbottens län ner t.o.m. Värmlands, Örebro, Dalarnas och Gävleborgs län), och minst 60 år i södra Sverige (övrige län). Minst 25% av grundytan består av lövträd.

Med gammal skog avses:

Skog där den grundtyvägda medelåldern är minst 140 år i norra Sverige och minst 120 i södra Sverige. (Norra resp. södra Sverige, se ovan.)

En definition för mark föryngrad mer lövskog saknas för närvarande.

- **Miljöhänsyn vid föryngringsavverkning**

Under perioden 2004 t.o.m. år 2010 skall:

-arealandelen föryngringsavverkningar med undermålig hänsyn halveras jämfört med perioden 1999 – 2001.

-hänsynen på minst 50% av arealen föryngringsavverkningar uppfylla SVO:s rådgivningsnivå.

-för miljöfunktionerna "Hänsynskrävande biotoper", "Skydds-zoner" och "Skador på mark och vatten" arealandelen

föryngringsavverkningar med obetydlig hänsyn halveras jämfört med perioden 1999 – 2001.

Med undermålig hänsyn avses hänsyn som ej uppfyller kraven i 30§ Skogsvårdslagen (SVL), uttolkad som LIT (lagen i taxeringen) inom Polytax R1. Under perioden 1999 – 2001 var hänsynen undermålig på 20% av den föryngringsavverkade arealen. Under samma period var hänsynen i nivå med Skogsvårdsorganisationens (SVO)

rådgivningsnivå på 37 % av den

föryngringsavverkade arealen.

Under perioden 1999 – 2001 var arealandelen med obetydlig hänsyn 21 % för "Hänsynskrävande biotoper", 8% för "Skydds-zoner" och "7 % för "Skador på mark och vatten".

- **Mark och vatten i balans**

Senast år 2010 är den areal som erhåller aska minst lika stor som den areal där avverkningsrester (grot) skördas vid föryngringsavverkning.

En generaliserad slutsats är att då både stam och grenar och toppar (GROT) skördas ger skogsbruket ett nettobidrag till markförsurningen. Därför bör ett sådant markbruk inbegripa kompenserande askåterföring. Av praktiska skäl kan askan tillföras i förhand såväl som i efterhand. Den aska som läggs på mark där man inte ännu skördat avverkningsrester bör i första hand läggas på sådan mark där man förutser att GROT-skörd kommer att äga rum. På längre sikt är målet att den areal som erhållit aska i hög grad sammanfaller med den areal där GROT-uttag skett.

- **Skogsbilvägar över våtmarker**

Senast år 2004 skall inte skogsbilvägar byggas över våtmarker med höga natur- eller kulturvärden eller så att dessa våtmarker påverkas negativt på annat sätt.

Målet är identiskt med delmål 3 inom Myllrande våtmarker.

Mångbruk och sociala värden

- **Skogsbruk - rennäring**

Inom de samebyar där det finns en beteslandsindelning skall skogsbruket i sin planering beakta och ta vederbörlig hänsyn vid skogsbruksåtgärder.

Senast år 2010 skall markbehandling som behövs för att trygga återväxten av skog inom renskötselområdet ske med minsta möjliga påverkan på marker av lavtyp, lavrik typ och torra ristyper med inslag av lav.

Ett viktigt instrument för att förbättra samråden är ett bra planeringsunderlag. Från skogsbrukets sida finns i många fall planer i olika geografiska skalor. För privatskogsbruket på fastighetsnivå (t.ex. grön skogsbruksplaner eller SMÖR-redovisning) och för storskogsbruket ofta även på landskapsnivå (t.ex. ekologiska landskapsplaner).

Motsvarande planer finns inte för samebyarna.

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

13 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

För att förbättra hänsynen till rennäring bör en beteslandsindelning utföras av samebyarna där värdefulla betesområden framgår. Skogsbruket skall om så efterfrågas av samebyarna redovisa sina skogsbruksåtgärder utifrån föreliggande skötselprogram/planer vid samrådsförfarandet.

Uppföljning av vederbörlig hänsyn gentemot rennäringen på objektnivå kan göras genom skogsvårdsorganisationens Polytax.

Beträffande markberedning skall metoder användas som sönderdelar eller flyttar lavmassan utan att den övertäcks. En gemensam översättningsnyckel tas fram mellan skogsbrukets vegetationstyper och rennäringens renbetestyper. Uppföljning av både förnyingsresultat och hänsyn till rennäring kan ske genom skogsvårdsorganisationens Polytax. Utbildning. All adekvat skoglig personal samt någon representant från alla vinterbetesgrupper inom renskötselområdet bör ha genomgått lämplig utbildning. Adekvat skoglig personal utgör t ex personer som hanterar avverkningsplanering, samråd men även maskinförare som sysslar med avverkningsuppdrag och markberedning. Utbildningen kan variera beroende på målgrupp.

- **Fornlämningar och värdefulla kulturlämningar**

Skogsmarken skall brukas på sådant sätt att fornlämningar inte skadas och så att skador på övriga kända värdefulla kulturlämningar är försumbara senast år 2010

Målet är identiskt med delmål 3 i Levande skogar,

- **Rekreationsanpassat brukande av tätortsnära skogar**

År 2010 har skogsvårdsstyrelserna tecknat samarbetsdokument med 80 % av kommunerna rörande tätorter med minst 10 000 innevånare. Dokumentet uttrycker de gemensamma långsiktiga ambitionerna rörande nyttjandet av de tätortsnära skogarna för att bättre tillgodose människors behov av rekreation.

Senast år 2008 har skogssektorn genomfört ett rikstäckande utbildningsprogram om särskild hänsyn till skogens sociala värden i tätortsnära skogar. Programmet riktas till skogsägare av tätortsnära skogar (enskilda, kommunala, statliga, skogsbolag) och till berörda tjänstemän och organisationsföreträdare. Ett

utbildningsprogram skall finnas framtaget 2006.

Någon entydig definition av tätortsnära skog saknas då begreppet förutom geografisk belägenhet även beror av rekreativnyttjandet. Dock kan man ändå grovt klassificera begreppet utifrån den geografiska belägenheten.

Tätortsnära skog är skog belägen inom tätort eller 1 – 3 kilometer från denna.

Riktmarke 1 kilometer Mindre tätorter
Riktmarke 3 kilometer Större städer och storstadsområden. I bristområden, främst heläkersbygder, kan tätortsnära skog ligga längre bort än 3 kilometer.

Riksskogstaxeringen har en besläktad klassificering av skog inom i eller anslutning till tätorter samt områden med intensivt friluftsliv inom vilka virkesproduktionen påverkas.

Målpunkt 1

De tätortsnära skogarna är av stor strategisk betydelse för medborgarnas rekreation och hälsa. Kommunernas egna skogar utgör därvid en särskilt värdefull tillgång. Skogarna bör skötas enligt mångbruksmodellen där rekreativ aspekterna tillmäts stor vikt och kan tillåtas dominera. Vid utformningen av samarbetsdokumentet bör stor öppenhet eftersträvas där frivilligorganisationer, skogsbrukets företrädare och representanter för de närboende inbjuds att delta. Processen erbjuder möjligheter till fördjupat lokalt deltagande av markägare och andra berörda som bör tillvaratas. Samarbetsdokumentet kan förväntas fokusera på den tätortsnära skogens betydelse för medborgarnas välbefinnande genom att intensifiera samarbetet mellan kommuner och SVS. Samarbetet är ägnat att skapa en förstärkt och löpande dialog med markägarna, ett ökat behov av rekreativt anpassade skogsbruksplaner, nya medel för planering och skötsel av skogarna samt behov av ny kompetens för skötseln av skogarna och för information till allmänheten.

Målpunkt 2

Skogens sociala värden i särskilt tätortsnära skogar kommer att öka i betydelse och det är viktigt att stärka kompetensen i skogssektorn i dessa frågor. Stora politiska förväntningar är knutna till skogens sociala värden.

Utbildningsprogrammet är ägnat att öka kunskapen om rekreation och om den hänsyn till friluftsliv som kan och bör tas i de

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

14 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

tätortsnära skogarna samt att öka förståelsen mellan olika intressenter, särskilt på det lokala planet. Genom utbildningen kommer kompetensen hos förvaltare och ägare till den tätortsnära skogen att öka, skötseln av skogen kommer i ökad utsträckning att svara mot rekreationsbehoven, inklusive en rik biologisk mångfald. Skötselmetoder, planinstrument och informationsteknik kommer att ingå i utbildningsprogrammet.

Viktiga aspekter där kortsiktiga mål inte har kunnat formuleras

- **Möjlig avverkning**

Avverkningen är för närvarande ungefär lika stor som avverkningspotentialen. Utrymmet för kapacitetstillväxt i skogsindustrin är därmed starkt begränsat om inte importen kan ökas. Användningen av trädråvara för energiframställning kan fortfarande öka kraftigt men långsiktigt kan tillgången på skog bli begränsande även i energisektorn. Enligt målbilden ska skogsbruket ge en hög avverkningspotential och en god tillgång på efterfrågade sortiment. En framtida höjd virkesproduktion och därmed högre avverkningspotential är ett viktigt mål, även om några dramatiska möjligheter att öka produktionen inte ses som möjliga. Några möjliga åtgärder för att öka produktionen på kort och lång sikt är gödsling, skogsträdsträdförädling, beskogning av nedlagd jordbruksmark och bättre förnygringar över hela skogsmarken.

- **Skötselkrävande biotoper**

I många skogar behövs skötselåtgärder för att vidmakthålla både biologiska och kulturella värden. Idag finns stora brister, värden försvinner successivt på grund av utebliven skötsel. Inte minst det biologiska kulturarvet som vuxit fram under 100 tals år av mänskligt brukande är idag hotat eftersom vi ändrat vår användning av marken. Åtgärder krävs i många typer av skogar, både inom skyddade områden, frivilliga avsättningar av skog och i det övriga landskapet. Kontinuitetsskogar
Många skogslevande arter behöver lång tid innan de kan etablera sig. De arter som behöver längre tid än skogsbrukets normala omloppstider får det svårt i dagens skogslandskap. Det är en viktig utgångspunkt för att skog som har en lång kontinuitet kan bära på naturvärden som vi hitintills inte

upptäckt. Dessa kontinuitetsvärden kan troligen klara anpassad skogsskötsel, dock inte förnygringsavverkning eller andra åtgärder som bryter den biologiska kontinuiteten. Våra kunskaper om kontinuitetsskogarna, deras historia, omfattning och regional förekomst, vilka värden de har och hur de kan skötas är idag mycket begränsade. För att undvika svårreparabla och kostsamma misstag behöver kunskaperna snabbt förbättras.

Regionala sektorsmål tas fram under 2004

av Skogsvårdstyrelsen i samverkan med skogsektorn mfl. Dessa mål kommer att inkludera de regionala miljömålet Levande skogar.

En politik för tillväxt och livskraft i hela landet

Källa propositionen 2001/02.4
I propositionen beskrivs skogsbruket som en viktig förutsättning för den regionala utvecklingen och människors möjlighet att bo och verka på landsbygden. Regeringen föreslår ett mindre program för att främja samverkan mellan träindustriföretag i regionala leverantörsgrupper och stimulera till en optimal användning av skogsråvaran och en mera lokalt varierande vidareförädling av denna.

En samlad naturvårdspolitik Regeringens skrivelse 2001/02 :173 14 mars 2001

I skrivelsen formulerar regeringen sin grundsyn på naturvårdspolitiken, exempelvis tas förhållandet naturvård och hållbar utveckling, motiven för regeringens naturvårdspolitik samt vägledande strategier och principer upp. Regeringen redogör också för sin syn på relationen mellan de av riksdagen fastlagda miljö kvalitetsmålen och naturvårdspolitiken. Regeringen lyfter fram ett antal områden som viktiga i det fortsatta naturvårdsarbetet. Dit hör:
- förstärkt dialog med medborgarna
- utvecklat sektorsansvar
- kommunal naturvård och frågor om tätortsnära natur
- fysisk planering som ett värdefullt verktyg
- beröringspunkter mellan naturvård och regional utveckling, natur- och kulturturism samt kulturmiljövård
- friluftslivet och den sociala dimensionen i naturvärden
- det fortsatta genomförandet av områdesskyddet
- bevarande av arter

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

15 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

-vikten av kunskapsupbyggnad och kunskapsspridning samt utbildning, folkbildning och information
-tillvaratagande av traditionell och lokal kunskap
-marknadsbaserade verktyg som en potential i det fortsatta naturvårdsarbetet

Vi väljer här ut ett urval av ovanstående områden med syfte att klarlägga en del av den kommunala rollen i naturvårdsarbete och kopplingen till översiktplaneringen.

Lokal dialog och deltagande- naturvården närmare medborgarna
Regeringens bedömning.

- Dialogen med medborgarna bör stärkas i naturvården. Naturvårdens arbetsformer bör utvecklas. Planering och genomförande av naturvårdsåtgärder bör ske i dialog med berörda lokala aktörer så att god förankring uppnås och så att lokalt engagemang i såväl skydd, förvaltning och restaurering som informationsinsatser stimuleras.
- Lokalt deltagande handlar ytterst om demokrati- alla berörda bör få chans att vara med i processer vars resultat kan komma att beröra dem. Jämställdhetsaspekten bör beaktas i dessa processer så att kvinnor och män ges möjlighet att delta på lika villkor. Tillgång till information i ett tidigt skede är en grundförutsättning för lokalt deltagande. Alla bör därför ha möjlighet till att få tillgång till den information som är relevant i sammanhanget och chans att uttrycka sin mening i en dialog.
- Lokala forum och plattformar med företrädare för alla berörda och intresserade bör uppmuntras och etableras, i syfte att underlätta dialog kring vägar att nå fastlagda naturvårdsmål.
- Lokala aktörer tex markägare, brukare, entreprenörer, företag, föreningar, permanent- och fritidsboende, bör anlitas i högre utsträckning vid genomförande av praktiska naturvårdsåtgärder.

Bevarande och nyttjande- två sidor av samma mynt

Regeringens bedömning

- Naturvård bör bedrivas över hela landskapet samt i våra vattenområden. Det

handlar om bevarande och hållbart nyttjande. Begreppet hållbart nyttjande av biologiska resurser bör ges en konkret innebörd genom att operativa definitioner som kan användas i olika näringar och sektorer utvecklas....mm

Kommunal naturvård och tätortsnära natur
Regeringens bedömning

- Kommunens naturvårdsinsatser bör stimuleras och stärkas, såväl kort- som långsiktigt. Regeringen avser därför att genomföra en satsning på kommunal naturvård genom ett särskilt program. Programmet kommer att ge kommuner- inklusive lokala aktörer inom varje kommun- möjlighet att söka delfinansiering för olika lokala naturvårdsprojekt. Den befintliga möjligheten för kommuner och landstingskommunal stiftelser att få statsbidrag för förvärv och säkerställande av mark för naturvårdsändamål bör lyftas in i denna programsatsning och utnyttjas bättre
- Den tätortsnära naturens ställning i förhållande till annan mark- och vattenanvändning bör stärkas. ....
- Det ömsesidiga kunskaps- och erfarenhetsutbytet mellan länsstyrelser, skogsvårdsstyrelser och kommuner, liksom andra lokala aktörer är viktigt. Varje länsstyrelse bör ha en viktig roll i att vara samordnande och att entusiasmera fler kommuner att engagera sig i konkreta naturvårdsinsatser.....mm
- Kompetens rörande naturvård, friluftsliv och kulturmiljö är en viktig faktor för att den lokala och kommunal naturvården skall kunna förstärkas och utvecklas.

Fysisk planering- ett viktigt verktyg
Regeringens bedömning

- Kommunala, systematiska sammanställningar som beskriver naturvårdens och kulturmiljöns intressen ger ett bra underlag rörande tillgången på attraktiv mark och vatten för friluftsliv.
- Kommunernas översiktsplan bör användas som ett verktyg för sektorsövergripande planering...

Vid översiktsplanering bör naturvårdens intressen redovisas Kommunerna utformar själva sitt planeringsunderlag för detta. Enligt regeringen kan kommunal naturvårdsprogram

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

16 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

eller motsvarande vara lämpligt underlag för detta....

Aktualitetskravet i plan- och bygglagen beträffande översiktsplaner medför att den översiktliga planeringen inklusive att ta fram underlag, är en ständigt pågående process. Detta underlag bör också ges vikt för utvecklingen av de areella näringarna, framförallt jord- och skogsbruk, fiske och rennäring...

Natura 2000 områden och andra områden som utgör riksintressen enligt 3 och 4 kap. i miljöbalken skall redovisas i den översiktliga planeringen. , liksom hur dessa intressen avses att tillgodoses i den kommunala planeringen.....

Även kunskapsunderlag från skogsvårdsstyrelserna tex nyckelbiotoper och sumpskogar, och andra underlag beträffande skogens miljö- och produktionsvärden är av intresse.

...Även andra former av områdesskydd tex strandskydd , bör regelmässigt redovisas i den översiktliga planeringen

Under flera decennier har länsstyrelserna arbetat med att ta fram och revidera regionala naturvårdsplaner eller –program. Dessa har haft stor betydelse för att utveckla naturvärden i länen, inte minst som underlag för den fysiska planeringen

Under framförallt 1990-talet har även en del kommuner tagit fram sådana naturvårdsprogram eller motsvarande tex aktionsplaner. Syftet är att i ett sammanhang sammanställa kunskapen om naturen i länet eller kommunen och att på ett systematiskt sätt redovisa naturvårdens värden och intressen. Ett sådant underlag fyller flera funktioner, bla för fysisk planering, för naturvårdsinsatser av olika slag tex miljöersättningsavtal och områdesskydd.

Naturvårdsprogrammen fyller vidare en viktig roll för kommunens analys och prioritering av åtgärder som syftar till att bidra till att nationellt fastlagda miljömål uppnås.

Naturvårdsprogrammen, eller följdprodukter av dem som tex guider till naturen och kulturen i länet/kommunen, fyller även en viktig roll för att informera om länets/ eller kommunens natur. Arbetet med detta underlag kan också utgöra en lämplig process för att i dialog med lokala aktörer och intressenter, transformera de nationellt fastlagda miljö kvalitets- och

delmålen till kommunal nivå Även regionala mål bör beaktas i detta sammanhang.....

Regeringen menar att tillgången till ett samlat planeringsunderlag för naturvård, kulturmiljövård och friluftsliv har strategisk betydelse.... Ett antaget naturvårdsprogram eller motsvarande bör därför enligt regeringen utgöra ett viktigt underlag för den översiktliga planeringen i varje kommun.

Nationella miljö kvalitetsmål

www.miljomal.nu

Regionala miljömål för Västernorrland

www.y.lst.se

Skogligt länsprogram Västernorrland

www.skogsstyrelsen.se

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

17 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

Ansvarsfördelning i översiktsplaneringen

Kommunstyrelsen utgör via Tvärpolitiska gruppen (förstärkt med ordförande i miljönämnd samt plan- och byggnämnd) ledningsgrupp för översiktsplanearbetet.

Tjänstemannansvar Högste ansvarige tjänsteman för översikts-planearbetet är kommunchefen.

Det operativa arbetet med översiktsplanen ansvarar Utvecklingsenheten för i samarbete.

Kommunstyrelsen

Kapitlet Skogsbruk förs in som underlag vid aktiviteter/ projekt/ etableringar som berör ämnesområdet.

Tillser att skogliga frågor behandlas allsidigt inom kommunen ur både aspekter för näringsliv och sysselsättning och miljö. Samarbetar i ett tidigt stadium med miljönämnd, humanistisk nämnd fritid och kultur, teknisk nämnd, bygg- och plannämnd.

Miljönämnden

Miljönämnden verkar övergripande genom allsidigt miljöarbete. Samarbetar i de övergripande frågorna med alla nämnder och kommunstyrelsen - kommunledningskontoret.

Det är av vikt att specificera hur olika skogliga frågor skall hanteras i ett kommunalt helhetsperspektiv tillsammans med kommunstyrelsen, samt främst humanistiska nämnden fritid och kultur.

Humanistiska nämnden Fritid och kultur

Kapitlet om Skogsbruk, skogsmark förs in som underlag. Deltar i det praktiska arbetet då miljö, fritid och kultur berörs. Vid projekt deltar de med kunskap inom sina ämnesområden i ett tidigt stadium.

Övriga

Känner till den kommunala översiktsplanens syfte och innehåll. Kan vid behov söka information i översiktsplanen.

Förverkligande av intentioner, uppföljning

En årlig ajourhållning sker efter antagandet av ny översiktsplan 2004. Efter kalenderårets utgång mottar Kommunstyrelsen rapport om årets måluppfyllelse och aktiviteter. Avvikelser noteras och åtgärdsdiskussion följer.

Planeringsunderlag

Planeringsunderlaget anges under rubrikerna Nationella och regionala riktlinjer av vikt, samt i Beskrivningar av skogsbruk och skogsindustri i kommunen. Därutöver finns planeringsunderlag från främst Länsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelsen samlad i kartorna. Det är kommunen som avgör vilket planeringsunderlag som skall åtfölja planen.

Fortlöpande arbete med insamling och dokumentation av fakta syftar till en ständig kompetenshöjning för att ge bästa förutsättningar att fatta beslut. Det samlade planeringsunderlaget har stor betydelse när beslut skall fattas med översiktsplanen som stöd.

Aktuella utvecklingsplaner från intresseföreningarna skall alltid utgöra ett underlag vid beslut.

ÖVERSIKTSPLAN

för utveckling av Ånge kommun

18 (18)

Skogsbruk

Temahäfte 14

Kompletteringar och Ajourhållning

Ny eller ändrad Aktuell lagstiftning och bestämmelser noteras

Kommunstyrelsen
- Utvecklingsenheten
- Räddningsnämnden

Nya eller vidareutvecklade skäl för kommunens arbete noteras

Plan- och byggnämnden
- Bygg- och miljökontoret

Nya eller mer detaljerade mål för kommunens arbete noteras inkluderar revidering av näringslivsprogram etc

Miljönämnden
- Bygg- och miljökontoret

Nya nationella och regionala riktlinjer noteras

Humanistiska nämnden
- Fritid - Kultur

Kommunala åtgärder för kommande år anges

Tekniska nämnden

Rapport till kommunstyrelsen inkl måluppfyllelse, aktiviteter mm

Socialnämnden

Tillkommande planeringsunderlag noteras

DATUM.....

Vidareutvecklande beskrivningar noteras ex analyser, nya projekt

Uppgiftslämnare namn.....

Årets samlade kompletteringar förs till faktabas översiktsplan (inkluderar intranätskikt för allmän användning)

.....
Ansvarig tjänsteman för kompletteringar och ajourhållning av detta temahäfte är.....